

ကျား၊ မအခြေပြုအကြမ်းဖက်ခံရသူများအတွက် တစ်နေရာတည်းတွင် ဝန်ဆောင်မှုများရရှိ
နိုင်သောဌာန(One Stop Crisis Center-OSCC) ဖွင့်လှစ်ခြင်း အခမ်းအနားတွင်
ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ပြောကြားခဲ့သည့်မိန့်ခွန်း

နေပြည်တော်ပြည်သူ့ဆေးရုံကြီး(ခုတင်-၁၀၀၀)

၂၀၁၉ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ(၂၇)ရက်

- ကျား၊ မအခြေပြုအကြမ်းဖက်ခံရသူများအတွက် တစ်နေရာတည်းတွင် ဝန်ဆောင်မှုများ ရရှိနိုင်သည့် ဌာနဖွင့်လှစ်ပေးရသည့်အတွက် ဂုဏ်ယူဝမ်းမြောက်ပါကြောင်း၊ ဆေးရုံအုပ် ကြီးများ၊ ဆေးရုံအုပ်များ၊ ဆရာဝန်များ၊ သူနာပြု/သားဖွားဆရာမများ၊ ဆေးရုံအုပ်ချုပ် မှုဆိုင်ရာဝန်ထမ်းများ၊ အခြေခံကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများ၏ လုပ်ဆောင်မှုများကြောင့် ယခုကဲ့သို့ဖွင့်လှစ်နိုင်ခြင်းဖြစ်ပါကြောင်း၊
- ဤသို့ဖွင့်လှစ်နိုင်ရန်အတွက် logistics ပစ္စည်းကိရိယာ၊ လူ့စွမ်းအားစသည့်ဖြင့် အဖက် ဖက်မှ ဘက်စုံဖြည့်ဆည်းဆောင်ရွက်ပေးမည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊
- ဤကဲ့သို့ ကျား၊ မအခြေပြုအကြမ်းဖက်ခံရသူများအား အကူအညီများစွာ ပေးအပ်နိုင် မည့်ဌာနကို ဖွင့်လှစ်နိုင်ရန်အတွက် ဝိုင်းဝန်းဆောင်ရွက်ခဲ့သူများအားလုံးကိုလည်း ကျေးဇူးတင်ရှိပါကြောင်း၊
- နေပြည်တော်(ခုတင်-၁၀၀၀)ပြည်သူ့ဆေးရုံကြီးတွင် လုပ်ငန်းကိစ္စများကို innovative thinking, out-of-the-box thinking များဖြင့် လုပ်ဆောင်နေသည်ကို တွေ့ရှိရပါကြောင်း၊ ဆေးရုံအုပ်ကြီးနှင့် ဆေးရုံအုပ်များအနေဖြင့်ဗဟိုမှ ညွှန်ကြားချက်များကို မစောင့်ဆိုင်းဘဲ မိမိဆေးရုံရှိ ဆေးရုံအထောက်အကူပြုအဖွဲ့၊ ဆေးရုံရှိဆရာဝန်ကြီးများ၊ ဆရာမများမှ ဆေးရုံအုပ်ကြီးနှင့်တိုင်ပင်ကာ ဆေးရုံကြီးဘက်စုံဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရေး၊ efficiency များ၊ performance များ ပိုမိုကောင်းမွန်စေရေးနှင့် သန့်ရှင်းသပ်ရပ်မှု ပိုမိုကောင်းမွန်စေရေး အတွက် ယခုကဲ့သို့ ဆက်လက်ဆောင်ရွက်စေလိုပါကြောင်း၊ appreciate လုပ်ပါကြောင်း၊
- နေပြည်တော်ပြည်သူ့ဆေးရုံကြီး (ခုတင်-၁၀၀၀)၏ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ချက်များကို ကျေနပ်အားရပါကြောင်း၊
- ပြည်သူများ အားကိုးအားထားပြုရာဖြစ်သည့် နေပြည်တော်ပြည်သူ့ဆေးရုံကြီးအား ရန်ကုန်ပြည်သူ့ဆေးရုံကြီး၊ မန္တလေးပြည်သူ့ဆေးရုံကြီးများနှင့်တန်းတူ အဓိကဆေးရုံကြီး

ဖြစ်လာစေရန်နှင့် စံနမူနာပြ ဆေးရုံကြီးသဖွယ်ဖြစ်လာစေရန် ဝန်ကြီးဌာနအနေဖြင့် လိုအပ်ချက်များကို အလေးပေးဖြည့်ဆည်းပေးလျက်ရှိပါကြောင်း၊

- ဆရာဝန်များ၊ သူနာပြုများ၊ paramedical professional များနှင့် အုပ်ချုပ်ရေး၊ စီမံခန့်ခွဲရေးဝန်ထမ်း၊ လုံခြုံရေးဝန်ထမ်းများအားလုံး စုစည်းစည်းလုပ်ဆောင်မည်ဆိုလျှင် နေပြည်တော်ပြည်သူ့ဆေးရုံကြီး (ခုတင်-၁၀၀၀)သည် ပြည်သူများအတွက် နံပါတ်(၁) ဆေးရုံကြီးဖြစ်မည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊
- ဆေးရုံကြီးမှ တာဝန်ရှိသူများအနေဖြင့် ဆေးရုံကြီးဘက်စုံဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကိစ္စရပ်များအား မိမိတို့၏ကိုယ်ပိုင်အရေးကိစ္စသဖွယ်သတ်မှတ်ကာ ဆေးရုံအထောက်အကူပြုကော်မတီနှင့်တိုင်ပင်၍ ဆက်လက်ဆောင်ရွက်စေလိုပါကြောင်း၊
- ကျား၊ မ အခြေပြုအကြမ်းဖက်မှုခံရသူများတွင် ရုပ်ပိုင်းနှင့် စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ကျန်းမာရေးပြဿနာများ၊ မျိုးဆက်ပွားကျန်းမာရေးပြဿနာများသာမက အပြုအမူပိုင်းဆိုင်ရာပြဿနာများနှင့် လူမှုရေးပြဿနာများဖြစ်ပွားနိုင်ပါကြောင်း၊
- ကျား၊ မ အခြေပြုအကြမ်းဖက်မှုခံရသူတစ်ဦးတစ်ယောက်ချင်းစီအတွက်ယခုကဲ့သို့ center ထားရှိခြင်းမှာ အလွန်အားကိုးအားထားရာဖြစ်ပါကြောင်း၊ အမျိုးသားများအနေဖြင့် အမျိုးသမီးများကို မိမိတို့၏ မိခင်၊ အဒေါ်၊ အစ်မ၊ ညီမများအဖြစ် သဘောထားယူဆကာ လူမှုရေး၊ ဘာသာရေးအဆုံးအမများနှင့်အညီ စောင့်ရှောက်ကူညီကြရမည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊
- ကျား၊ မအခြေပြုအကြမ်းဖက်ခံရသူအရေအတွက် လျော့နည်းစေရန် လုပ်ဆောင်မှုများမှာ အရေးကြီးပါကြောင်း၊ ထိုသို့လျော့နည်းကျဆင်းသွားရန်မှာ နှီးနွယ်ဝန်ကြီးဌာန၊ ဦးစီးဌာန၊ NGO များ၊ လူမှုရေး၊ ပရဟိတအဖွဲ့အစည်းများနှင့် သက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းအားလုံးက မဟာဗျူဟာ၊ နည်းဗျူဟာများ စနစ်တကျချမှတ်၍ ပိုင်းဝန်းကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်မှသာ အောင်မြင်နိုင်မည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊
- မည်သည့်အဖွဲ့အစည်း/ဌာနများသည် မည်သည့်လုပ်ငန်းများလုပ်ဆောင်မည်ကို သပ်သပ်မတ်မတ်ဖြင့် မူဘောင်ချဆောင်ရွက်မှသာလျှင် ကျား၊ မအခြေပြုအကြမ်းဖက်ခံစားရသူများအရေအတွက် ကျဆင်းသွားမည်ဖြစ်ကြောင်း၊
- အကြမ်းဖက်ခံရသူများအတွက် ဆေးကုသစောင့်ရှောက်မှု၊ စိတ်ပိုင်းနှင့် လူမှုရေးပိုင်းဆိုင်ရာ၊ ဥပဒေရေးရာနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံစိတ်ချမှု အကူအညီများပေးအပ်ဆောင်ရွက်

ရာတွင် ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာနတစ်ခုတည်းမှ လုပ်ဆောင်၍မရဘဲ နှီးနှွယ်ဝန်ကြီးဌာနများ၊ အဖွဲ့အစည်းများအားလုံးမှ လုပ်ငန်းကဏ္ဍအလိုက် တာဝန်ခွဲဝေ သတ်မှတ်၍ ပိုင်းဝန်းဆောင်ရွက်ကြရမည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊

- “ကျား၊ မ အခြေပြုအကြမ်းဖက်ခံစားရသူများအတွက် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု လုပ်ငန်းလမ်းညွှန်” စာအုပ်နှင့် လမ်းညွှန်လက်စွဲထုတ်ဝေထားခြင်းသည် အလွန်ကောင်းမွန်ပါကြောင်း၊ ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးတက္ကသိုလ်၊ အခြေခံကျန်းမာရေးတက္ကသိုလ်၊ ဆေးတက္ကသိုလ်များ၊ HA, LHV, PHS-I,II, MPH, MHA သင်တန်းများ၊ ဆေးတက္ကသိုလ် နောက်ဆုံးနှစ်အပိုင်း(က) သင်တန်းများတွင်ကျား၊ မ အခြေပြုအကြမ်းဖက်မှုဆိုင်ရာ များနှင့်ပတ်သက်၍ ပိုမိုထည့်သွင်းသင်ကြားသွားစေလိုပါကြောင်း၊
- ပြည်သူများအတွက် ကျား၊ မအခြေပြုအကြမ်းဖက်မှုနှင့်ပတ်သက်၍ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် သိရှိစေရေးအတွက် ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့် နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီးတို့၏ စာသင် ကျောင်းများ၊ သင်တန်းကျောင်းများ၊ လေ့ကျင့်ရေးကျောင်းများနှင့် တက္ကသိုလ်များတွင် ကျား၊ မ အခြေပြုအကြမ်းဖက်မှုနှင့်ပတ်သက်သည့် အချက်အလက်မှန်များ၊ အသိပညာ များ ဖြန့်ဝေပေးခြင်းနှင့် စက်ရုံ၊ အလုပ်ရုံများတွင် ကျန်းမာရေးအသိပညာပေး ဟောပြောပွဲများပြုလုပ်စေလိုပါကြောင်း၊
- ပြည်သူများအတွက် ကျား၊ မ အခြေပြုအကြမ်းဖက်မှုဆိုင်ရာ အသိပညာပေးလက်ကမ်း စာစောင်များအား လူစည်ကားသောနေရာများ၊ ဈေးဝယ်စင်တာများတွင် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ဖြန့်ဝေပေးရမည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊
- ကျား၊ မ အခြေပြုအကြမ်းဖက်မှုခံရသူများအတွက် နှစ်သိမ့်ဆွေးနွေးအကြံပေးမှုမှာ အရေးကြီးပါကြောင်း၊ ထိုသို့ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် ဆေးလူမှုဆက်ဆံရေးအရာရှိများ၊ နှစ်သိမ့်ဆွေးနွေးအကြံပေးသူများအတွက် ကျား၊ မအခြေပြုအကြမ်းဖက်မှုဆိုင်ရာ သင်ကြားပို့ချမှုများဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊
- Gender-based violence case record form များပြုလုပ်ထားရှိခြင်းမှာ history taking, Investigation နှင့် treatment စုံလင်ပါဝင်ပြီးကောင်းမွန်ပါကြောင်း၊
- လုပ်ငန်းများပိုမိုအောင်မြင်စေရန် Implementation Research များ ပြုလုပ်များ ပြုလုပ်စေလိုပါကြောင်း၊ မိမိတို့၌ ဘဏ္ဍာငွေအလုံအလောက်ရှိပါကြောင်း၊

- (၂၀၁၅-၂၀၁၆) ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံလူနေမှုဘဝနှင့် ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာအချက်အလက် စစ်တမ်း တွေ့ရှိချက်များအရစစ်တမ်းဖြေဆိုသူအမျိုးသမီး(၇)ဦးတွင် (၁)ဦးခန့်သည် ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာအကြမ်းဖက်မှုခံစားရခြင်း၊ အိမ်ထောင်သည်အမျိုးသမီး (၅)ဦးတွင် (၁)ဦး သည် ခင်ပွန်းဖြစ်သူမှအကြမ်းဖက်မှုကို ခံစားခဲ့ရခြင်းနှင့် ရုပ်ပိုင်းနှင့်လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ အကြမ်းဖက်မှုခံစားခဲ့ရဖူးသူများ၏ (၂၂%)မျှသာ အကူအညီများရယူခဲ့ခြင်းတို့ကို တွေ့ရှိ ရသဖြင့် ကျား၊ မအခြေပြုအကြမ်းဖက်ခံရမှုဆိုင်ရာ ပြဿနာများသည် ကြီးမားပါ ကြောင်း၊
- အကြမ်းဖက်မှုခံစားရသူများတွင် စိတ်ဓါတ်ကျခြင်း၊ကြောက်ရွံ့ခြင်း၊ ထိခိုက်ခံစားရပြီး နောက် စိတ်ဖိစီးမှုဝေဒနာ (post-traumatic stress disorder) စသည့် စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ကျန်းမာရေးပြဿနာများ ဖြစ်ပွားနိုင်ခြင်း၊ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ကျန်းမာရေးပြဿနာများ သည် ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ကျန်းမာရေးပြဿနာများထက် ကုသမှုပေးရန် ပိုမိုခက်ခဲခြင်း တို့ကြောင့် ထိုသို့မဖြစ်ပွားစေရန် စောစီးစွာဖြင့် နှစ်သိမ့်ဆွေးနွေးပေးခြင်း၊ အသိပညာ ပေးခြင်းနှင့် လိုအပ်သည့် ကုသမှုများနှင့် အကူအညီများပေးအပ်ရန် အထူးအရေးကြီးပါ ကြောင်း၊
- ကျား၊ မ အခြေပြုအကြမ်းဖက်ခံရသူများအား ဝန်ဆောင်မှုပေးခြင်းလုပ်ငန်းများသည် ကြီးမားကျယ်ပြန့်သည့် domain တစ်ခုဖြစ်ပြီးအခြား domain များနှင့်လည်း ချိတ်ဆက် နှီးနှွယ်မှုရှိပါကြောင်း၊
- ဆေးရုံကြီးတွင် အကြမ်းဖက်ခံစားရသူများအနေဖြင့် လွယ်ကူချောမွေ့စွာ ဝန်ဆောင်မှု များ ရယူနိုင်ရန် စနစ်တကျစီစဉ်ထားရှိမှုသည်ကောင်းမွန်ပါကြောင်း၊ လုပ်ငန်းများ ပိုမိုကောင်းမွန်စေရန်အတွက်မျက်ခြေမပြတ် ဆန်းစစ်မှုများကို checklist များ အသုံးပြု ဆောင်ရွက်၍ မွမ်းမံပြင်ဆင်လုပ်ဆောင်ခြင်းနှင့် အသုံးချသုတေသနများ ပြုလုပ်ခြင်း တို့ကို ဆောင်ရွက်သွားကြရမည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊
- ဆေးရုံကြီးတွင် ကျား၊ မအခြေပြုအကြမ်းဖက်ခံရသူများအတွက် တစ်နေရာတည်းတွင် ဝန်ဆောင်မှုများရရှိနိုင်သော ဌာနဖွင့်လှစ်ဆောင်ရွက်ခြင်းကို နမူနာရယူ၍ အခြားတိုင်း ဒေသကြီး/ပြည်နယ်များတွင်လည်း ဆောင်ရွက်သွားရမည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊
- ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးမဟာဘွဲ့တက်ရောက်နေသူများအနေဖြင့်လည်း ဤကိစ္စရပ်ကို စာတမ်းပြုစုလေ့လာမှုများ ပြုလုပ်သင့်ပါကြောင်း၊

- အကြမ်းဖက်မှုခံစားရသူများသည် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုကို ဦးစွာဆက်သွယ်ခံယူ ကြမည်ဖြစ်သဖြင့် မိမိတို့ ကျန်းမာရေးကဏ္ဍမှ ကျင့်ဝတ်များနှင့်အညီ စေတနာပြည့်ဝ စွာဖြင့် စနစ်တကျ ကူညီဆောင်ရွက်ပေးကြရမည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊
- နိဂုံးချုပ်အနေဖြင့် One Stop Crisis Center ကြီး ဆက်လက်ရှင်သန်ကြီးထွားရန် အတွက် ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာနအနေဖြင့် ကူညီပံ့ပိုးပေးမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ One Stop Crisis Center ကြီးဖြစ်မြောက်အောင် ကူညီဆောင်ရွက်ပေးသူများအားလုံး ကို မိမိအနေဖြင့် ဂုဏ်ယူဝမ်းမြောက်ကျေးဇူးတင်ကြောင်း။